

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/739/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

169/2012. (V. 8.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2011. november 29-én előterjesztett **panaszát** a 2012. május 8-án – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

e l u t a s í t j a

A Testület megállapítása szerint egyrészt a Testületnek a panasz elbírálására nincs hatásköre, másrészt a panasz elkésett.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2011. november 29-én kelt beadványát postai úton juttatta el a Testület részére. Elmondása szerint 2011. július 10-én szabadult a P. Büntetés-végrehajtási Intézet B. településen található objektumából, azonban 2011. július 27-én, éjjel 1 óra körül ismét letartóztatták – immáron E. városban. A panaszost az E. városbeli Büntetés-végrehajtási Intézetben tartják fogva, ahonnan kétségbeesésében a Tv2 Napló című műsorával kísérelte meg felvenni a kapcsolatot. A panaszos mindehhez az országos parancsnoktól, valamint az ügyésztől is megkapta az engedélyt, és panaszának benyújtását megközelítőleg egy hónappal megelőzően elküldte iratait a műsor szerkesztőségébe. A panaszos furcsának találja, hogy nem kap válaszlevelet; meglátása szerint amennyiben története nem érdekelné a szerkesztőket, hivatalos papírjait biztosan visszaküldték volna. A panaszos úgy véli, hogy levele az E. városbeli Büntetés-végrehajtási Intézetből ki sem jutott.

A panaszos elmondása szerint több alkalommal is tapasztal törvénysértéseket a büntetés-végrehajtási intézetben, például előfordul, hogy hivatalos adatokat hamisítanak meg. Előadása

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

szerint a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának Egészségügyi Főosztálya adatbázisában „egy gyógyszerellátási adat 10 nappal meg van toldva”. A panaszos ez ellen panaszt emelt. Az alapvető jogok biztosa a panaszost úgy tájékoztatta, hogy a rögzített adatok szerint 2011. augusztus 15-ig kapta nyugtatóit, melyeket korábban is szedett, de a panaszosnak valójában tanúi vannak arra, hogy csak 2011. augusztus 5.-éig kapta a nyugtatókat, és utána „háromszor is” gyógyszerelvonási tünetei voltak.

A panaszos beadványában egy sor, büntetőügyének ismerete nélkül nehezen értelmezhető információt is előadott, és kritikai észrevételeket fogalmazott meg a J. Megyei Főügyészség munkájával kapcsolatban is. Előadása szerint ügyének sértettje ellopta telefonját, fegyvereket tartott birtokában, és a lakásához tartozó lomtárban üzletszerű kéjelgést folytat, mégsem ő az, akit előzetes eltartóztatás alá helyeztek. A sértett a nyomozást folyamatosan akadályozza, hosszas vidéki utazásokat tesz, és nem adja ki mobiltelefonjának híváslistáját, amely azonban a panaszos meglátása szerint döntő bizonyítékokat tartalmaz. Egy másik ügyben a panaszos 2011 februárjában kapott egy levelet a Legfőbb Ügyészségről, melyben tudatják vele, hogy ügyét – melyben korábban perújítást kért – nem ismerik, ezért iratait hivatalból áttették a J. Megyei Főügyészségre. A panaszos sérelmezi, hogy a Főügyészségtől ügyében a mai napig nem kapott semmiféle tájékoztatást.

Beadványa végén beszámolt róla, hogy ittas járművezetésért állították elő, amikor az egyik intézkedő rendőr neki esett és többször is megütötte, valamint belérúgott. Ezt követően a szóban forgó rendőr felettese hízelegve kérte a panaszost, hogy írja alá azt a papírt, amely tanúsítja, hogy előállításakor semmiféle sérülése nem keletkezett. A panaszos elmondása szerint az intézkedő rendőr felettese azt ígérte neki, hogy amennyiben a papírt aláírja, „az ő ittas vezetése is úgy lesz kezelve”. A panaszossal megfűjatták a szondát, vérvételre viszont nem került sor. A panaszos nehezményezi, hogy három és fél hónap elteltével az eljárást ellene mégis megindították.

Levele zárásaként a panaszos kérte a Testületet, hogy amennyiben valamiben tud, nyújtson neki segítséget.

2) 2011. december 19-én kelt levelében az előadó testületi tag tájékoztatta a panaszost a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) Testületre vonatkozó hatásköri rendelkezéseiről, a Testület eljárására irányadó nyolc napos határidő elmulasztása miatt igazolási kérelem előterjesztésére hívta fel, és az ittas vezetés miatt foganatósított előállítás kapcsán a panaszbeadvány pontosítását célzó kérdéseket tett fel a panaszosnak. Az előadó testületi tag kérte, hogy amennyiben az intézkedés foganatósítását követően orvosi látletet felvételére sor került, annak másolatát a panaszos a Testület részére juttassa el.

3) 2012. január 22-én kelt panasz-kiegészítésében a panaszos az alábbiakkal pontosította korábbi beadványát. A szóban forgó közlekedésrendészeti intézkedést 2011. július 28-án E. városban, az E. út X. szám előtti útszakaszon foganatósították vele szemben. A panaszost igazoltatták, melynek során együttműködő magatartást tanúsított. A panaszos elismerte, hogy alkoholt fogyasztott, és így vett részt a közlekedésben. Két járőr megbilincselte, és azzal az indokkal vitték be az Egri Rendőrkapitányságra, hogy adategyeztetésre előállítják. Már az épületbe érve, a panaszos kérte az intézkedést foganatósító r. törzsőrmestert, hogy ne rángassa, mert amúgy is fáj a lába, mire ő neki esett, és több alkalommal is megütötte. A panaszos a bántalmazás során végig meg volt bilincselve. A panaszos a földre esett – ekkor a r. törzsőrmester a hátába is belerúgott, közben pedig megalázó szavakat használva

szidalmazta. A panaszos erre közölte a r. törzsőrmesterrel, hogy ki fogja rúgatni állásából. A rendőrségi előállító helyiségből egy E. városbeli civil orvosi intézménybe vitték, ahol meg is vizsgálták. A panaszos az orvos kérdésére elmondta, hogy a fején, illetve bal oldali lapockája alatt lévő sérülései előállítása során keletkeztek, mivel őt az előállítást végző r. törzsőrmester minden ok nélkül bántalmazta.

Ezt követően a panaszost a rendőrségre visszakísérték, ahol egy általa nem ismert nevű r. alezredes kereste fel. Az alezredes arra kérte a panaszost, hogy írjon alá egy papírt, mely tanúsítja, hogy előállítása során semmilyen sérülést nem szenvedett, és akkor „az ügye is el lesz intézve, hogy ő is jól járjon”. A panaszos bevallása szerint az alezredes ajánlata igen kecsegtető volt, de attól is tartott, hogy amennyiben az aláírást megtagadja, további bántalmazásra számíthat, ezért természetesen aláírásával látta el az iratot. A panaszos felháborodva számol be róla, hogy 4 hónappal az esetet követően eljárást indítottak ellene. A panaszos elmondta, hogy amint megkapta az előadó testületi tag levelét, kérte orvosi papírjainak rendelkezésre bocsátását, azonban kérésére ez idáig sem kapott választ.

A panaszos elmondása szerint semmilyen felvilágosítást nem kapott a Testület létéről a rendőrségen. A Testület címe a büntetés-végrehajtási intézet faliújságán volt kifüggesztve.

II.

1) A Testület a panaszeljárásban elsőként azt vizsgálta, hogy a hatásköre alapján valamennyi panaszosi sérelem kivizsgálását elvégezheti-e.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”.

Az idézett rendelkezés értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás stb.)

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A panaszos beadványában egyrészt számos, büntetése letöltése alatt keletkezett, a büntetés-végrehajtás belső rendjét érintő sérelmet fogalmaz meg, másrészt pedig a vele szemben lefolytatott büntetőeljárásban nyomozati tevékenységet végző szervek cselekményeit, illetve mulasztásait kifogásolja. Ezen túlmenően a panaszos sérelmezi a vele szemben 2011. július 28-án intézkedő rendőrök fellépését, azt állítva, hogy őt minden ok nélkül megbilincselték,

bántalmazták, és egy hamis ígérettel rábírták, hogy tanúsítsa: előállítása során semmiféle sérülést nem szenvedett.

A fenti hatásköri rendelkezésekből kifolyólag megállapítható, hogy a Testület nem jogosult a panaszos fogvatartási körülményeinek vizsgálatára, és arra sem, hogy a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága Egészségügyi Főosztályának adatkezelési szabálytalanságait feltárja. A fogvatartotti panasz lehetőségét a szabadságvesztés és az előzetes letartóztatás végrehajtásának szabályairól szóló 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet 6 - 9. §-ai szabályozzák – a rendelet megfelelő jogorvoslatot biztosít a fogvatartott fogvatartással kapcsolatos ügyeit illetően.

A panaszos beadványában kifejtettek szerint sérelmezi, hogy ő van előzetes letartóztatás alatt, holott számos körülmény sokkal inkább büntetőügye sértettjének fogvatartását indokolná, valamint nehezményezte azt is, hogy a J. Megyei Főügyészség ügyében nem adta meg részére a megfelelő felvilágosítást.

A Testület rámutat, hogy az ismertetett hatásköri rendelkezések értelmében nincs lehetősége annak vizsgálatára és elbírálására, hogy a rendőrség, vagy az ügyészség megfelelően látja-e el nyomozati teendőit.

A büntetőeljárásban közreműködő hatóságok tevékenységét, így a rendőrség és az ügyészség nyomozati munkáját nem az Rtv., hanem a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) szabályozza. Ezen jogszabály megfelelő rendelkezései biztosítják a jogorvoslatot is az eljáró szervek tevékenységével – adott esetben mulasztásával –, illetve határozataival szemben is. Erre figyelemmel megállapítható, hogy a Testület nem értékelheti a büntetőeljárásban közreműködő szervek Be. szerint folytatott tevékenységét.

A panaszossal szemben 2011. július 28-án fogatosított intézkedések tekintetében a Testület arra a következtetésre jutott, hogy hatáskörét tekintve jogosult vizsgálni a panaszos előállítását, megbilincselésének indokoltságát, bántalmazását, a rendőrök vele szemben alkalmazott hangnemét, és az igazolás aláírásának körülményeit.

2) A Testületnek ezt követően abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a panaszos határidőben terjesztette-e elő beadványát.

Az Rtv. 93. §-ának (1) bekezdése szerint a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni.

A panaszos 2011. november 29-én terjesztette elő beadványát, melyben számos, különböző időpontban történt eseményt kifogásolt. A Testület hatáskörével kapcsolatban a fentiekben tett megállapításokból következik, hogy mivel a Testület csak a panaszossal szemben 2011. július 28-án fogatosított intézkedéseket jogosult vizsgálni, a határidő számítása tekintetében is ezen időpont tekinthető irányadónak. A fentiekből kitűnik, hogy a panaszos a rendelkezésére álló 8 napos határidőt mintegy négy hónappal túllépve terjesztette elő beadványát.

A Testület részére küldött válaszlevelében a panaszos határozottan állította, hogy semmilyen felvilágosítást nem kapott a Testület létéről a rendőrségen. Előadása szerint a Testület címe a büntetés-végrehajtási intézet faliújságán volt kifüggesztve – innen szerzett tudomást arról, hogy panaszügyében a Testület segítségét is kérheti.

A Testület 2012. február 1-jén kelt levelében megkereséssel élt az Egri Rendőrkapitányság felé. A kapitányságvezető válaszában – egyéb iratok mellett – eljuttatta a Testület részére azt az igazolást, melynek átvételét a panaszos az intézkedés napján, 2011. július 28-án aláírásával tanúsította. Az igazolás kizárólag az előállítás időtartamáról szól, azon a panaszost esetleges sérüléseiről, panaszáról nem nyilatkoztatták. Az előállítás időtartamának megjelölése alatt az igazolás tartalmazza az Rtv. 92. – 93/B. szakaszainak kivonatát, tehát a tájékoztatás mind a Testület léte, mint a panasz előterjesztésére irányadó határidőre kiterjedt. Az igazolás végén feltüntetettek szerint, aláírásával a panaszos azt tanúsította, hogy az igazolás egy példányát átvette, és a panaszjogára irányuló tájékoztatást megértette. Az Egri Rendőrkapitányság vezetője egyúttal egy másik, az előállított/elővezetett személy jogairól, kötelezettségeiről, valamint az előállító helyiség rendjéről szóló tájékoztató dokumentumot is eljuttatott a Testület részére, melynek átvételét a panaszos ugyanúgy aláírásával igazolta. A szintén 2011. július 28-án kelt tájékoztatóhoz csatoltan a panaszos kapott egy különböző magyarországi jogvédő szervezetek elérhetőségeit tartalmazó összefoglalót, melyen egyéb szervezetek adatai mellett a Testület valamennyi elérhetősége, és ügyfélfogadási ideje is szerepel. A lap alján a panaszos a csatolt anyagot külön ellátta aláírásával.

Tekintettel arra, hogy az Egri Rendőrkapitányság által a Testület rendelkezésére bocsátott iratok tanúsága szerint a panaszos jogorvoslati jogaira vonatkoztató kimerítő tájékoztatást még az intézkedés napján megkapta, a Testület nem fogadta el a panaszos igazolási kérelmében kifejtetteket a késedelem kimentéséül.

A Testület Ügyrendje 8. § (3) bekezdésének a) pontja kimondja, hogy a panasz késedelmes előterjesztése esetén, a panasz elutasításának van helye

III.

A Testület a panasz elkésztése miatt érdemben nem vizsgálhatta a panaszossal szemben 2011. július 28-án foganatosított előállítás körülményeit, a beadvány egyéb részei tekintetében pedig hatáskörének hiányát állapította meg, ezért – figyelemmel az Rtv. 92. §-ának (1), valamint az Rtv. 93. §-ának (1) bekezdésére – a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és panaszt elutasította.

Budapest, 2012. május 8.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Féja András
előadó testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET